

Ohppiide ja ovddasteddjiide

Diedut boahku birra bárkodávdda, spiidneboahku, ja ruksesboahkuid vuostá (MMR-boahku)

Nationála mánáidboahkuhanprográmmas fállujuvvojit 6. luohká ohppiide (11–12 jáhkásaččaide) ođasmahttinboahku virusdávddaid bárkodávdda, spiidneboahku ja ruksesboahkuid vuostá (MMR-boahku). Vuosttaš boahku addojuvvo dábálaččat go mánná lea 15 mánnosaš. Bisuhan dihte buori suodjaleami fállujuvvo dál ođasmahttinboahku.

Dávddaid birra

Mánnádávddain lea bárkodávda duodalaččamus ja eanemus njoammu. Dávda álgá nuorvodávdamearkkaiguin ja alla feberiin, ja dan maŋŋá bohtá rušmmasteapmi. Bárkodávdda maŋŋá bohtet dávjá váttisvuodaid, nugo geahpesvuolši, bronkihtta ja bealljevuolši. Duodalaš váikkuhusat vuoiŋnamašvuolši (encefalitt), bistevas vuoiŋnamašvihki ja jápmin gávdnojit boahkukeahtes olbmui maiddái min oasis máilmmis.

Spiidneboahku dagaha febera ja bohtteha nierračolgarávssáid. Dábálaččamus váttisvuohka lea spiidneboahkkovuolši (meningihtta), mii dávjá nohká almmá bistevas vahágiid haga. Duodaleat váttisvuohka lea bistevas bealjuhuvvan. Jus bártnit ožžot spiidneboahku pubertehta maŋŋá, sáhtta virus fallehit bálluidda ja hedjonahttit sahanahttima.

Ruksesboahkut lea geahppa dávda mas lea feber ja rušmmasteapmi. Jus áhpehis nissonolbmui gii ii leat immuvdna njommot ruksesboahkut, de sáhtta dat vahagahttit ogi. Riska ahte šaddá liitománná lea badjel 80 % jus buohká áhpehisvuohka álgooasis. Go mánáid boahkuha, eastada njoammuma áhpehis nissoniidda.

Boahku birra

Boahku mii geavahuvvo lea Priorix, ja dat sisttisdoallá ealli, láivuduvvon virusiid. MMR-boahku dábáleamos liigeváikkuhusat leat bákčasat mat eai bistte, ruvssodeapmi ja bohtaneapmi čuggensajis. Ovttá dahje guokte vahku maŋŋá boahkuheami sáhttet muhtin mánát oažžut geahppa dávdamearkkaid dan dávddas man vuostá boahkuheapmi suodjala, muhto dat lea hárve sin gaskkas geat leat ovdal ožžon ovttá boahku. Dábálaččamus leat feber ja rušmmasteapmi. Eanet diedut Priorix sisdoalu ávdnasiid ja vejolaš liigeváikkuhusaid birra gávdnojit Direktoráhta medisiinnalaš buktagiid neahttasiidduin: www.legemiddelsok.no (girjedárogiillii).

Ovdal boahkuheami – muitte diedihit dearvvašvuodabuohccedivššárii

Diedit jus mánás lea immuvdnaváilevuohka dahje jus son geavaha dálkasiid mat váikkuhit vuostálastinnákciid dávddaid vuostá. Diedit maiddái jus mánás lea allergiija dahje lea ovdal leamaš garra allergalaš reakšuvdna (beroškeahhtá mii lea sivvan dasa). Jus mánná oažžu allergiijaboahkuheami (hyposensibiliseren) dahje lea ožžon eará boahku maŋimuš njeallje vahku, diedit dearvvašvuodabuohccedivššárii.

Miehtanskovvi devdojuvvo ja addojuvvo dearvvašvuodabuohccedivššárii. Boahkuide mat leat mánáidboahkuhanprográmmas, leat doarvái ahte okta váhnemiin dahje eará olmmoš geas lea váhnenovddasvástádus miehtá (Lov om pasient- og brukerrettigheter § 4-4).

Boahku lea plánejuvvon:

Dáhton:	Báiki:
Dearvvašvuodabuohccidivššár:	Telefonnummar:

Miehtanskovvi váhnemiidda/ovddasteaddjiide

Oahppi namma: _____ Riegádandáhton: _____
Luohkká: _____

Mun/moai háliidetne ahte mu/munno mánná galgá boahkuhuvvot measala, vuorbbečivgga ja rubella vuostá:

Juo

In/ean

Ovddasteaddji geas lea váhnenovddasvástádus (čále čielgasit):

Namma: _____

Vuolláičála: _____ Telefonnummar: _____

Máná relevánta dearvvašvuodadieđut:

Buot dieđut gávdnojit min neahttasiidduin

Buot dieđut boahku birra measala, vuorbbečivgga ja rubella vuostá gávdnojit min neahttasiidduin:

www.fhi.no/bvp/mmr (girjedárogillii).

